

LENEN VAN ARNOUT SPIERING VAN WELL, 1450-1649

door
J.C. Kort

*Eerder gepubliceerd in 'Ons Voorgeslacht', jrg. 48 (1993), een uitgave van de
Zuidhollandse Vereniging voor Genealogie*

Inleiding

In 1450 mocht Arnout Spiering van Well enige percelen die hij zelf van de graaf van Holland hield, in achterleen geven. Toen zijn zoon Dirk in 1480 zonder zoon stierf, kwam deze nieuw gevormde leenkamer weer aan de graaf van Holland, die haar in zijn registers deed administreren. Inmiddels had Dirk Spiering van Well in 1457 acht leenmannen aan de graaf opgedragen, die na zijn dood eveneens aan de leenheer vervielen. In de registers trof ik van deze mannen echter geen spoor.

VEEN

- 1. 1 morgen land in Veen in Kievitsven (1555: Jan Kuustsven), strekkend van Wijkersteeg tot Arnout die Voogd (1555: de dwarssloot), oost: erven Rudolf Dirksz. (1555: erven Arnout van Wijk Arnout Zegersz.), west: Arnout Venisz. (1555: erven Jan Arnout van den Vene).**

18-3-1481: Arnout van Wijk Arnout Zegersz. zoals gehouden van Arnout Spiering van Well, LRK 119 c. Heusden fol. 7.

24-2-1503: Arnout van Wijk bij dode van Arnout, zijn vader, LRK 122 c. Heusden fol. 10.

16-8-1513: Arnout of Anton van Wijk Arnoutsz. bij dode van Arnout van Wijk Arnoutsz., LRK 104 fol. 8v en fol. 21v-22.

19-8-1550: Arnout Arnoutsz. verzoekt tegen Anton van Wijk Arnoutsz., LRK 104 fol. 8v.

24-5-1552: Anton Arnoutsz. met ledige hand, LRK 104 fol. 42v.

4-8-1555: Anton van Wijk Arnoutsz., die in 1552 70 jaar was, toen een onnozele zoon van 25 jaar had en twee dochters, bij overdracht door Arnout van Wijk Arnoutsz., die in 1552 38 à 39 jaar oud was en gehuwd met Marieke, dochter van Willem van de Wetering, die toen 33 à 34 jaar oud was, wier zoon Arnout toen ruim 3 jaar was, LRK 128 c. Sticht fol. 6-7v.

10-2-1559: Arnout van Wijk bij dode van Anton, zijn vader, LRK 128 c. Sticht fol. 20v-21.

- 2. 1 morgen land in Veen (1481: in de Kievitsven; 1521: genaamd Verdoolde morgen), jaarlijks een deel van 4 pond waardig.**

...-1472: Arnout die Voogd als leenman van Dirk Spiering Arnoutsz. vermeld, LRK 283 fol. 188.

10-3-1481: Govert Arnoutsz. zoals gehouden van Arnout Spiering van Well, LRK 119 c. Heusden fol. 8.

3-8-1489: Dirk van Boneem voor Jan, zoon van Jan die Voogd, priester, bij koop na de dood van Govert Arnoutsz. voor 11 pond aan Jan van Essche, rentmeestergeneraal, LRK 120 c. Heusden fol. 15v.

4-5-1521: Gijsbert Adriaan Emondsz. bij overdracht door Jan die Voogd, LRK 104 fol. 16v.

5-3-1550: Jan Adriaan Emondsz. bij koop na de dood van Gijsbert Adriaan Emondsz. voor 19 pond LRK 104 fol. 16v.

WIJK

3. 2 morgen land in Wijk in de Noordhoeve, strekkend van de straat tot de Oordense achterstraat, oost: erven Andries van der Geest, west: Hessel Dirksz.

18-3-1481: Lonis Persijn zoals gehouden van Arnout Spiering van Well, LRK 119 c. Heusen fol. 7.

28-11-1504: Adriaan Persijn bij dode van Lonis, zijn vader, LRK 122 c. Heusden fol. 13v.

2-3-1520: Pieter Adriaan Lonisz. na de dode van Adriaan van der Geest, halfbroer van de verkeerde zijde van Lonis Persijn, LRK 104 fol. 15v.

2-6-1571: Mr. Jan Dimmer, advocaat, voor Heineman van Persijn bij dode van Pieter Adriaansz. Persijn, diens vader, LRK 131 c. Sticht fol. 41v-42.

4. 10 hont land in Wijk op de Schaik, strekkend van de Oordense straat tot de Aalbrugse steeg, oost: Gerard van Assendelft, oost (!): erven Arnout Lonisz.

18-3-1481: Jacob die Poorter Dirksz. zoals gehouden van Arnout Spiering van Well, LRK 119 c. Heusden fol. 7v.

Het leen 4 gesplitst in 4A en 4B.

4A. 5½ hont.

10-12-1512: Dirk Adriaan Kuust Poortersz., LRK 104 fol. 23v.

20-1-1546: Rochus Anton Willemsz., schout van Wijk, voor Anton Kuust Poortersz. bij dode van Dirk, diens vader, LRK 104 fol. 23v.

10-3-1628: Fyck van Linschoten, notaris te den Haag, voor Willem Willemsz. Kuust Poorter te Wijk bij dode van Willem Kuust, diens vader, die aankwam van Anton Kuust Dirksz., diens vader, die stierf in 1588, toen de leenman 11 à 12 jaar was, na verzuim, LRK 124 c. Sticht fol. 2-3v.

14-12-1648: Jan Willemsz. Poorter, burgemeester van Wijk, voor Willem Joostenz. de Kok van Wijk, zijn neef, bij dode van Willem Willemsz. Kuust Poorter, diens grootvader, LRK 150 c. Sticht fol. 48.

4B. 4½ hont, (1577: strekkend van de Veldstraat tot de oude straat, oost: Willem Spiering van Well en Jan van Wijk Willemsz., west: Dirk de Poorter Lambertsz.).

10-12-1512: Gerard Adriaansz., LRK 104 fol. 23v.

7-2-1577: Pieter Jansz. Kinderen, procureur postulant bij het Hof van Holland, voor Adriaan Back bij dode van Gerard, diens vader, LRK 132 c. Sticht fol. 21v-22v.

12-8-1627: Jan Back Nikolaasz. te Wijk bij dode van Nikolaas Back Jansz., zijn vader, die aankwam van Adriaan Back Gerardsz. diens vader (!), na kaveling en na verzuim, LRK 144 c. Sticht fol. 27v-28v.

Het leen is verstorven.

5. 7 hont land in Wijk op de Biesheuvel, strekkend van de Broekse straat tot de Wijker wetering, west: de leenman, oost: Govert Gerard Arnoutsz., (1577: waarvan 3½ hont, strekkend van de midgraaf tot Dirk Lambertsz., oost: Dirk Lambertsz., west: erven Jan van Wijk Willemsz., en 3½ hont, strekkend van de Genderse dijk tot Dirk Lambertsz., oost en west: Dirk Lambertsz.).

18-3-1481: Jan Vink Jansz. zoals gehouden van Arnout Spiering van Well, LRK 119 c. Heusden fol. 6v.

24-2-1503: Arnout van Wijk bij dode van Arnout, zijn vader, LRK 122 c. Heusden fol. 10.
8-3-1521: Jan Jansz. van Wijk bij dode van Jan Willemsz. van Wijk, zijn vader, die in bezit was omdat naast diens goed lag, na verzuim, LRK 104 fol. 16.
...-1530: Gerard Back bij overdracht door Jan Jansz. van Wijk na verzuim, LRK 104 fol. 16.
14-6-1552: Gijsbert (!) Back Adriaansz. met ledige hand, LRK 104 fol. 42v.
7-2-1577: Pieter Jansz. Kinderen, procureur postulant bij het Hof van Holland, voor Adriaan Back bij dode van Gerard, diens vader, waarna overdracht aan Cornelis Dirksz., burger van Heusden, LRK 132 c. Sticht fol. 20 bis-21v.
10-10-1610: Govert Cornelisz. bij dode van Cornelis Dirksz., zijn vader, LRK 207 fol. 19.

6. ½ morgen (1513: of 2½ hont) land in Wijk achter het wiel, strekkend van de straat tot Willem Gerardsz., beiderzijds: erven Arnout Zegersz.

4-7-1477: Arnout van Wijk bij dode van Arnout van Wijk Arnout Zegersz., zijn vader, beleend door de graaf na weigering door Dirk Spiering van Well, zoals zijn vader hield van Arnout Spiering van Well, LRK 119 c. Heusden fol. 1v-2. De volgende beleningen zijn vanaf 1503 gelijk aan nr. 1.

7. 2 hont land in Wijk bij de molen, noord: de leenman, zuid: erven Zeger Arnoutsz.

18-3-1481: Arnout Arnoutsz. zoals gehouden van Arnout Spiering van Well, LRK 119 c. Heusden fol. 8.
18-5-1497: Michiel Arnoutsz. bij dode van Arnout Arnoutsz., zijn vader, LRK 122 c. Heusden fol. 1.
28-5-1500: Gerard Jansz. bij koop na de dood van Michiel Arnoutsz. voor 6 pond aan Tielman van Dulleken, rentmeester van de épargne, LRK 122 c. Heusden fol. 6.
20-2-1549: Jan Gerardsz. bij dode van Gerard Jansz., zijn vader, LRK 104 fol. 24v.
23-10-1549: Jan Sebertsz. bij overdracht door Jan Gerardsz., LRK 104 fol. 24v.
2-3-1552: Jan Sebertsz. met ledige hand, LRK 104 fol. 41v.
17-10-1560: Hugo Spiering aan Aalburg voor Elisabeth, weduwe Jan Sebertsz., voor Govert Jan Sebertsz., haar zoon, wiens tweelingbroer Hendrik een half uur later werd geboren, bij dode van diens vader, LRK 129 c. Sticht fol. 6.

8. 2 hont land in Wijk (1513: aan de straat, strekkend tot de wetering aan het eind van Maarten Veenen hof), west: erven Willem Gerardsz., noord: erven Hendrik Berwoutsz. en voorts rondom de gemene straat, (1649: dat jaarlijks nauwelijks f 2.- in huur opbrengt).

18-3-1481: Nikolaas Jan Allardsz. zoals gehouden van Arnout Spiering van Well, LRK 119 c. Heusden fol. 7v.
18-10-1513: Wouter Fessenz., LRK 104 fol. 15.
22-5-1531: Dingen Arnoutsz. bij koop, LRK 104 fol. 15.
25-5-1546: Arnout Dingen Ruesenz. bij dode van Dingen Arnoutsz., zijn vader, LRK 104 fol. 15.
30-12-1575: Jacob Spiering van Well voor Dingen Arnoutsz. bij dode van Arnout Dingen., diens vader, bevestigd door de weduwe, LRK 132 c. Sticht fol. 16v-17.
7-5-1649: Cornelis van Benschop, ontvanger van de verpondingen te den Haag, voor Arnout Dingen. de Reus, werkmeester van de fortifikaties te Gorinchem, bij dode van Dingen Arnoutsz., diens vader, na verzuim omdat hij lange tijd buitenslands was, LRK 151 c. Sticht fol. 8v-10.